

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Gruodžio-December 9 d., 1975 m.

Kaina 15c

285

BREŽNEVAS SUTIKO DARYTI NUOLAIIDAS

RELIGIJŲ KARAS LIBANO MIESTUOSE DIENA IŠ DIENOS DAROSI ARŠESNIS

Per 8 mėnesius virš 4,000 žmonių žuvo
ir 10,000 sužeistų

BEIRUTAS. — Diena iš dienos žiaurėjantis tarpusavio krikščionių ir mahometonų karas suparalizavo visą gyvenimą abiejose Libano didmiesčiuose — Beirute ir Tripolyje. Vien praėjusį sekmadienį išskersta apie 100 imtinių, kuriuos priešingos grupės pasigrobė kaip "karo belaisvius".

Vidaus reikalų ministeris Camille Chamoun pareiškė, kad karo stovio įvedimas darosi nebeįvengiamas. Valstibinis radijas perspėjo piliečius, kad pasilikti namie, nes mieste visose gatvėse nesaugu rodytis. Radijo pranešėjas Sharif Al-Akhavi, kurį Beiruto gyventojai skaito savo gelbėtoju, pakartotinai perspėjo visus pasilikti namie su šeima ir vaikais. "Padėtis nėra džiuginanti. Viena gatvė nebesaugios", kartojė jis.

Labai mažai žmonių benasirodo gatvėse, kur jau šeštadienį "priešingos partijos žmonės buvo ištraukiami iš automobilių ir šaltakraujiškai skerdžiami. Apskaičiuojama, kad per aštuonis šio "karo" mėnesius daugiau kaip 4,000 žmonių žuvo ir 10,000 buvo sužeista. Dvidešimt trys nušautų žmonių lavonai buvo rasti per vieną sekmadienio dieną ir mažiausiai 20 žmonių buvo sužeista Beirute ir Zahle už 25 mylių ir rytus nuo Beiruto.

Skelbti išimties stovį reikiama, kad būtų saugūs kariai, kurie, ko labiausiai bijosi Libano ministeris pirmininkas Rashid Karami, pats Mahometonas, kurio nuomone toks žygis vestų į dar žiauresnį kraujo praliejimą.

Neapykantos karas, žudymas visiškai neaktuali žmonių vien dėlto, kad vienas yra krikščionis, kitas mahometonas (muslimas) senosiomis antraštelėmis skelbiamas Libano laikraščiuose, visą tą karą labai išpopuliarino. Politinės partijos perspėjo, kad "kantrybė turi ribas ir pareikalavo, kad žudikai turi būti perduoti valstybės teisams, turi būti teisiami ir visų griežtumu nubaudžiami".

Rumsfeld dalyvaus NATO pasitarimuose

BRIUSELIS (AP). — Donald Rumsfeld atvyko čia sekmadienį dalyvauti savo pirmame pasitarime su šiaurės Atlanto Sąjungos vadais kaip U. S. gynybos sekretorius ir pareiškė, kad svarbiausias uždavinys bus taupyti lėšas standartizuojant įrengimus ir inventorių.

Apskaičiuojama, kad NATO valstybės praranda kiekvienais metais tarp 10 ir 15 milijonų dolerių.

Lenkijos "darbininkų" partijos kongresas

VARŠUVA. — Pirmadienį čia atsidarė 1-tasis Lenkijos "darbininkų" partijos kongresas, praeinantis su šūkiu "Daugiau ir geriau". Brežnevas ir kiti sovietinio bloko vadai jau atvyko.

Izraelis boikotuos JT taikos pastangas

JERUZALĖ. — Izraelis sekmadienį pareiškė, kad jis boikotuos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos debatus Vidurinių Rytų klausimais, jei bus leista Palestinos Išlaisvinimo Organizacijai dalyvauti.

Informuotu vietų žiniomis, dėl dalyvavimo tame Washingtono ir Izraelio susitikime notomis ir valst. sekretorius Kisingeris nutarė Izraeliui persvarstyti savo poziciją. Be to Izraelio ministeris pirmininkas Yitzhak Rabin "dabartiniai paneigė" gandus, kad šio reikalo atitrade nuomonių skirtumų tarp JAV ir Izraelio.

Rabin pasikalbėjimo su Newsweek žurnalo atstovu pasakė, kad naujoji JT Saugumo Tarybos rezoliucija, kuria leidžiama PLO (Palestinos Išlaisvinimo Organizacijai) dalyvauti ateinančių mėnesių Vidurinių Rytų debatuose yra aiškus sabotazo aktas, kuriuo siekiama sugriauti Jungt. Tautų taikos pastangas toje žemės srityje.

Newsweek pacitavo Rabino pareiškimą, kad "Jungtinės Amerikos Valstybės neįsivaizduoja, kad Sirija ir Sovietai ir Egiptas taip pat pradėjo bendrą žygį prieš JAV-bių pagrindinę politiką.

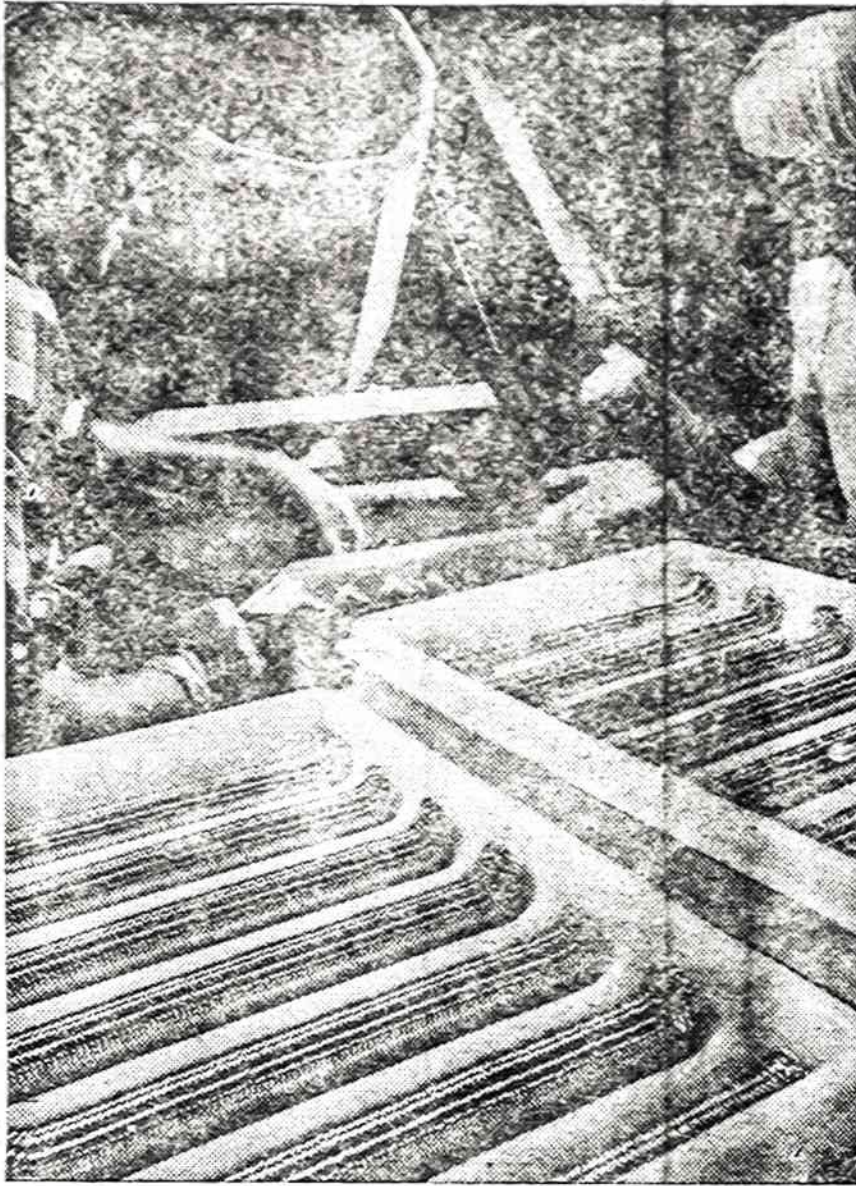
Žmonių grobimas plinta

AMSSTERDAM. Olandija. — Valdžios pranešimu pirmadienį derybos su dviem teroristu grupėmis, kurie laiko pavoje mažiausiai 50 žmonių ikaitais, viltis tuos žmones taikiai būdu išvaduoti kasdien darosi beviltiškesnė.

Viena jaunu molukiečių grupė laiko trisdešimt europiečių dviejų vagonų traukinyje prie Beilen, per 75 mylias į šiaurės rytus nuo Amsterdamo, o kita apie 25 pasigrobė žmonių grupę Indonezijos kossulate Amsterdamo. Viena grupė reikalauja juos nugabinti į šiaurės Airiją, antroji reikalauja nepriklausomybės Timoro salai.

Madride demonstracijos ruošė universitetu studentai ir uždraustų politinių partijų nariai.

Kai kurie Vakarų ekspertai pranašauja, kad kongreso pastangos pakelti gyvenimo lygį, ves prie prekybinių ryšių su sovietais susilpnėjimo.

Turint pirštines rankas, sunku tikrinti pinigų talpintojus, kurių kiekvienas turi maždaug 2,100 dolerių. Franklin Mint, Franklin Center, Pa., tikrintojos dėvi pirštines, kad nesuteptų gerai poliruotą sidabro monetų paviršių.

AREŠTUOTAS IŠ KALĖJIMO PALEISTAS MARCELINO COMACHO

Bandė prieš jaunąjį karalių suorganizuoti
protesto demonstraciją

MADRIDAS. — Prieš savaitę paleistas iš kalėjimo komunistų lyderis Marcelino Camacho, praėjusį sekmadienį buvo vėl sumintas ir kaltinamas vadovavęs demonstracijai kairiųjų, kurių apie 5,000 buvo susirinkę prie Carachanchel kalėjimo reikalauti pilnos amnestijos visiems politiniams kaliniams, kurių jie priskaičiuoja apie 2,000.

Demonstracijai, kuri buvo policijos išblašyta lyg dar neprasidėjusi, vadovavo pats Camacho ir vienas baskų separatistų vadas Francisco Garcia katalikų kunigas. Demonstracija buvo rengiama tikslu parodyti opoziciją naujam karaliui Juan Carlos, užėmusiam Ispanijos sostą, tuštelėjusį nuo 1931 metų.

Marcelino Cambacho yra vadas pogrindyje veikiančios darbininkų unijos, kurios narių spėjimai yra apie 400,000. Camacho buvo nuteistas 6 metais kalėjimo už "nelegale politinę veiklą" ir buvo paleistas iš laisvės naujojo karaliaus paskelbtos amnestijos aktu. Jis buvo vėl sumintas kartu su kunigu Garcia ir nemažiau kaip šimtu kitu revoliucionieriais. Jis galutinai nuteistas demonstracijos organizavimu ir Madrido universiteto studentų kurstymu.

Nužudytas redaktorius

PHILADELPHIA, Pa. — John S. Knight III, 30 m., Knight-Ridder Newspapers Inc. sūnėnas ir redaktorius laikraščio Philadelphia Daily News, buvo sumuštas ir mirtinai sužalotas peiliu.

Tuo laiku jis redaktorių svečiavo dr. John McKinnon, 29 m., Vales universiteto ligoninės psichiatras, ir psichiatrė žmona Rosemary, 27 m., kuriai plėšikai perdūrė petį. Apipilėsimai ir žudynės įvyko sekmadienio naktį, kai trys plėšikai nepastebimai įsivogė į redaktoriaus Knight

Indonezijos kariai išlaisvinti Timurę

DŽAKARTA. — Indonezijos atstovai praneša, kad sekmadienį krašto kariniu pajėgu daliniai išlaisvino karo draskomą Portugalijos Timuro sostinėje, sustiprindami palankius partizanų, kurie anksčiau atėmė miestą iš antagonistų.

Užsienio reikalų ministeris Adam Malik pareiškė, kad proindoneziška Anodeti partija paskelbė kolonijai Indonezijos dalimi ir namrašė atsiusti Indonezijos kariuomenei sustabdyti tolimą kraujo praliejimą.

Isabonoj Portugalijos Kabinetas nusprendė "nutraukti diplomatinis ryšius su Indonezijos Respublika".

Kinijos oficiali naujienu agentūra šinhua pranešė, kad Indonezijos "aklinėsiška" agresija "pilnai atkleidė jos kėslus aneksuoti" koloniją.

PARYŽIUS. — Šiaurės Vietnamo diplomatas šeštadienį pareiškė, kad kūnai trijų amerikiečių lakūnų, žuvusių Vietnamo kare, bus sugrąžinti jų šeimoms Amerikoje, pabrėždamas, kad tai yra paskutiniai, bet JAV žiniomis yra 850 amerikiečių "dingusių be žinios".

butą. Dr. McKinnon ir Knight studentavimo metu Harvard universitete gyveno kartu viename kambaryje.

ZINIOS

♦ Kisingeris, gavęs Dobrynino užtikrinimą, kad Brežnevas sutinka daryti kompromisą, pareiškė, kad dabar bus galima susitarti dėl strateginių ginklų kontrolės.

♦ Keli Izraelio vadai yra linkę sudaryti "alestinos valstybės, kad būtų pasiekta ilgesnių metų taika Artimuose Rytuose.

♦ Mokslininkai yra pasirodę tartis su eldru policija, kuri padėtų kelti žiemą išvažiuoti "šaltą valdžią" tamsiosios mokykloms, kurie nužudė "geležinio inžinierius".

♦ Portuvalijos vyriausybė įteikė portuvalijos Indonezijai prieš karo jėgų siuntimą į Timur salą.

♦ Springfieldas, Ill., pradėjo taryti Hirošios pašalpos departamenta. John Goff pareiškė, kad Illinois pašalpos pareigūnai išieškojo 350 mil. dol.

Silikono grožio intekcijos

Cook anskrities tarytojo istaiga numato prarasti tyrinėjimą ir anklašinėti virš 100 asmenų, išvėlusiu silikono grožio operacijose. Manoma, kad silikono grožio injekcijų biznis buvo išsiplėtęs visoje Amerikoje, bet jos centras buvo Čikagoje, 4250 N. Marne Dr., ir kuriam nelegaliai vadovavo Hal J. Ellison.

Kai tik prisiekė teisėjai gaus silikono bylos davinius iš Cook aps. tarytojo Bernardo Carey, tuojau pradės tardymą ir apklašinėjimą.

Federalinės maisto ir vaistų administracijos silikono injekcijos buvo uždraustos 1971 m. Doktorai sako, kad silikono injekcijos yra pavojingos sveikatai ir gyvybei. Moterys, priėmusios silikono grožio injekcijas, gali gauti uždegimą, žaizdas, kūno audinių sunaikinimą ir net mirtį. Pavojus yra 50-70 procentų. Silikonas gali išskverbti kitas kūno dalis, įskaitant ir kepenis.

Didesnis laisvės gaus transporto kompanijos važmos atlyginimui imti. Palengvinančias transporto taisykles yra paruošęs transporto sekretorius William T. Coleman. Valdžios pareigūnai, didinant ar mažinant važmos mokesčius, nebus daugiau taikomi.

SOVIETŲ VALDŽIAI REIKIA SUTARTIES SU JAV

Prezidento Fordo kelionė į Kiniją
privertė Brežnevą keisti planus

TOKIJO, Japonija. — Sovietų valdžia pranešė JAV, kad ji sutinkanti daryti nuolaidas strateginių ginklų kontrolės sistemoje. Atrodo, kad mirties taškas, iš kurio sovietų valdžia nenorėjo judėti nuo Vladivostoko pasitarimo, gali pradėti judėti.

Brežnevas atsikalbinėjo Vladivostoke, Ženevoje, Helsinkyje ir vėliau vykusiuose pasitarimuose, bet sovietų ambasadorius Anatolijus F. Dobryninas pranešė Valstybės Departamentui, kad sovietų valdžia yra pasirodusi daryti kompromisą strateginių ginklų kontrolės srityje. Šis Dobrynino pranešimas tuojau perduotas prezidentui Fordui ir atsiųstas į Tokijo sekretoriui Henry Kisingeriui.

Sekretorius Kisingeris pareiškė, kad jis gali vykti į Maskvą gruodžio 19-21 dienomis, jeigu prezidentas Fordas įsakys jam ten vykti ir dar kartą bandyti tartis su sovietų valdžia. Kisingeris turės tartis su Leonidu Brežnevu, kad Gromyka neturi teisės kalbėti ir tartis strateginiais atomo ginklų klausimais.

Kisingeris pareiškė, kad JAV iš savo pusės taip pat sutinka padaryti nuolaidą, dėl kurios tolimesni pasitarimai su sovietų valdžia buvo nutrūkė. JAV reikalauja, kad sovietų valdžia įskaičiuotų į strateginių ginklų rūšių naują lėktuvą, kurio kanoelės gali sandyti priešakin ir užpakalin. Rusai nenorėjo šio lėktuvo skaičiuoti strateginių ginklų, nes jis pajėgia skristi tik iki 978 mylias. Tuo tarpu amerikiečiai reikalavo, kad ir šis lėktuvas būtų skaitomas strateginiu atomo ginklu, nes sovietų valdžia gali siųsti šiuos lėktuvus tikrai vienos krypties kelionėn, kaip karo metu darė japonai, arba gali sudaryti specialų kuro flotą, kuris padangėse maitina šį pavojingą lėktuvą. Prezidentas Fordas Helsinkyje Brežnevui pasakė, kad šis ginklas privalo būti skaitomas kontroliuojamais. Bet iš Tokijo ateinančios žinios sako, kad sekretorius Kisingeris šiuo klausimu sutinka daryti nuolaidą, būtent: rusai privalo pasizadėti šio pavojingo lėktuvo bazes turėti toliau nuo JAV sienų ir nestatyti priemonių šiems lėktuvams maitinti padangėse. Apie kokius kompromisus kalbėjo Dobryninas, tuo tarpu dar nežinia.

Japonų valdžios sluoksniai, gavę pirmas informacijas apie pasitarimus su prezidentu Fordu, yra įsitikinę, kad prezidento Fordo kelionė į Pekiną privertė sovietų strategus keisti savo politiką ir siekti susitarimo su JAV. Visos Kinijos televizijos stotys rodo prezidento Fordo vizitą Kinijoje ir pasikalbėjimus su Mao Cetungu ir premjero pareigas einančiu Ten Hsiao.

Grenlandijos vandenys britų karo laivas pradėjęs Islan-dijos žvejų laivui šoną, kai šis bandė sugadinti ištiestus britų tinklus.

Prašys leisti Angolai padėti gintis

TOKIJO, Japonija. — JAV vyriausybė planuoja kreiptis į kongresą, kad leistu padėti nepriklausomai grąvusiams angolaičiams apsiginti nuo naujos vergijos. — Praneša San Times reporteris M. Kondracke, atkridęs į Tokijo kartu su sekretoriumi Kisingeriui.

Dabartinis metu angolaičiai nenatūraliai prarasti rinkimu, sudarviti visam kraštui reikalingos administracijos, kuri galėtų tvarkingai pirmuosius rinkimus prarasti. Portugalijos vyriausybė pradžioje Angolai nepriklausomybė. Ji pati būtų galėjusi padėti prarasti rinkimus, bet pačioje Portugalijoje komunistai pradėjo ardyti tvarkyti tvarką ir apginklavo vadinamą "liaudies frontą", kuris ir pačioje Angoloje neleidžia sutvarkyti valstybės pagrindų.

Kubos kareiviai klausio sovietų patarėjų

Dabar nustatyta, kad Angolai jau yra iškelta 6,000 Castro Kubos kareivių. Atvyko gerokai apmokyti, kad galėtų naudoti ginklus. Kubos kariai naudoja sovietų Rusijoje gamintus ginklus. Luandoje yra keli šimtai sovietų patarėjų. Didžiausi jų skaičiai yra karo patarėjai, kurie tapo Kubos atsiųstų dalinių viršininkai. Rusai atvežė kubiečiams tankus, kanoeles ir net kulkosvaidežius.

Angoliečiai nepajęs pasipriešinti

Angoliečiai patys nori tvarkyti savo reikalus, bet jie nepajęs pasipriešinti kubiečių valdžios priemonėms.

Sovietų valdžia yra pasizadėjusi nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus, bet Angoloje jie kišasi. Prezidentas Fordas ir sekretorius Kisingeris svarstė šį klausimą ir nutarė prašyti kongresą leisti padėti angolaičiams.

G. Fordas teiks dokumentus senatui

NEW YORKAS (AP). — Prezidentas Fordas padarys priemonę Senato Saugumo Komitetui medžiaga, kurią Valstybės sekretorius Henry A. Kisingeris atsisakė pristatyti.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

PROTO IR KŪNO BENDRADARBIAVIMAS

Neatskiriamai bendradarbiauja žmogaus dvasinės ir kūno jėgos.

Alistair Munro, M. D.

Nėra jokios tiesos laikyti protą ir kūną paskirais dalykais. Ir štai dėl ko. Protavimas prasižada kūno dalyje, vadinamoje smegenimis. Pastarosios gali būti stipriai paveiktos veiksmų, vykstančių kitose kūno dalyse. Išėmę, kad mūsų kūno pakitimai stipriai įtakoja mūsų protavimą. Ir atvirkščiai — mūsų protavimas — mintys ir jausmai (emocijos) pajėgia sukelti kūno pakitimus: malonius pergyvenimus, pagreitina širdies darbą; išgąstis sukelia prakaitavimą ir širdies plakimą; nusiminimas gali srieli srieli pulsą ir sukietinti vidurius. Už tai nuo dabar visi žinome tiesą, kad protas ir kūnas — vienas. Jūs, kaip gyvūjas bendrumo junginyje tiek lojote, tiek sveikatojė. Kartais net sunku nuspręsti, kuri iš tų dviejų žmogaus savybių vyrauja sunegalavime — tam tikros ligos atveju.

Psichiniai ligoniai dažnai skundžiasi kūno negalavimais, kurie yra jiems tikri ir pasireiškia kūno pakitimais. Tokio dvasios

(proto) ir kūno bendradarbiavimo pavyzdžiu gali būti jausmų liga, vadinama histerija. Šioje jausmų ligoje kartais gaunasi kūno pakitimai: vienos kūno vietos nejautrumas (local anesthesia). Tada tą kūno vietą gali kalti prie kryžiaus — žmogus nejauja jokio skausmo. Iš kitos pusės — visi žinome, kaip mūsų kūnas gali paveikti mūsų protą — mūsų nusiteikimus: nevirškinimas (dyspepsia) padaro mus visiškais vargšais. Panašiai, kūno skausmo prašalimas mums šypsni gražina. Kai kuriose kūno ligose žmogus gali pulti į tikrą psichinę negerovę. Duokim, susirgimas tokia liga kaip nusiminimas (depresia) dažnai pasitaiko po kūno ligos — influencos ar uždegiminio kepenų susirgimo (infectious hepatitis).

Nepamirškime dvejopą negerovių

Nuo senovės medicina apsiliečia šioje dvejopoje žmogaus negalavimų srityje. Medicina iki

KAIP PER KALEDAS LIETUVOJE

Koplytstulpis Dr. J. Adomavičiaus kieme

pastarųjų dienų stengėsi rūpintis kūno negalavimais. Dvasiniai-psichiniai jausmų negalavimai net šiomis dienomis medicinoje stengiamasi pastumti nuo šalio. Nesunku suprasti, kodėl taip elgėsi ir elgiasi medicina su taip žmogui svarbiu reikalu: jo dvasios ir kūno bendradarbiavimu. Gydytojui yra daug lengviau susekti ir gydyti kūno negalavimus, negu tokius jausmų sutrikimus. Gi, pacientui tiek jausmų-proto, tiek kūno negalavimai yra lygiai nemalonūs ir tikri. Dabartinis gydytojas tiriamas pacientą turi abiejų žmogaus negalavimų neišleisti iš akių: jis turi balansuoti rūpintis tiek kūno, tiek jausmų sutrikimais. Negalima apsiliepti kūno reikalų tvarkyme lygiai taip, kaip ir jausmų negerovėse. Štai pavyzdys, kaip svarbu gydytojui abiejopus žmogaus negalavimus (kūno ir jausmų) tvarkyti lygiagrečiai.

Vien tabletė nepadaeda jausmų sutrikime

Jauna lenkė moteris, trijų vaikų motina susilaukė ketvirtą vaiką: nelaimė — pastarasis gimė pusiau paraližuotas. Rankos ir galva — normalūs. Žemiau juosmenis kūdikis buvo kaip skurdis. Po dviejų savaičių motina pradėjo eiti iš galvos: nusiminė, nuolat apie nelaimingąjį pagimdą galvodama nustojo valgyti miegoti ir nepajėgė nei motinos, nei žmonos pareigų atlikti. Vienas išvežė nelaimingąjį kūdikį Lenkijon pas gimines, nes jo žmona buvo reikalinga liksiems vaikams ir jam pačiam. Taip šeima nutarė tvarkyti savo sunkiai sutvarkomus reikalus.

Gydytojas, gydęs tą moteriškę, atsisakė jai padėti, nes jo teikiama vaistai vis blogino ligonės stovį. Net elektriniai šokai nepadaėjo ilgiam laikui. Jis gydė vien tabletėmis jos nusiminimą. Ji negerėjo, priešingai — gyvenimas darėsi jai ir jos šeimai nepakeliamas. Tai paseko vien fiziniai tvarkant dvasios reikalus.

Kitas gydytojas elgėsi taip, kaip šiandieninė medicina reikalauja elgtis. Jis sužinojo iš ligonės, kad ji buvo labai savo šeimai atsidavusi. Jai jos motina, broliai ir seserys buvo viskas. Ji aukojosi ne tik savo šeimai, bet ir giminei. Kai gimė nelaimingas kūdikis, gimines visos sukilo prieš ją ir kaltino ją, kam ji pagimdė ketvirtą kūdikį. Net motina buvo atkalbėta nuo pagalbos nelaimingajai ligonei. Tas ją žūdytė žūdė ir ji ėmė visiškai baigtis. Žinoma, tada ir jos vyras bei vyresnie-

ji vaikai pradėjo pritrūkti kantiš.

Kaip tik tokioje sunkenybėje atėjo jai pagalba. Naujas gydytojas ėmė gydyti ne tik ligonę, bet ir jos šeimą, bei gimines. Pirmiausia, buvo išaiškinta giminių visa padėtis ir prašyta jų talkos. Giminės buvo esmėje neblogi žmonės, tik jausmais vadovavosi netiksliai. Giminės, įskaitant ir motiną, ėmė širdingai elgtis. Ligonė atgavo gimines, kuriomis ji taip rūpinosi. Talkinama ji vaistų ir tinkamų tvarkomų jausmų ėmė pastebimai taisyti iš savo nusiminimo.

Tegul būna šis faktas pamoka visiems: tiek gydytojams, tiek ligoniams, kad visapusiškas žmogaus negalavimų tvarkymas (kūno ir dvasios reikalų gydymas) yra šiandieninė būtinybė, jei norima žmogui reikiamai padėti.

Psychosomatic žodžio reikšmė

Visi įsisaunoninkime naują mums žodį psychosomatic. Dabar jį dažnai girdėsime iš gydytojų bei kito šviesesnio mūsiškio ir svetimaudžio lūpų. Šio žodžio reikšmė kūną. Psicho — reikia jausmų, proto, dvasios jėgų. Vienas žodis apima tas dvejopus žmogaus savybes — psichosomatic (psychosomaticinis ngerumas, gydymas; reikalaš...). Žodžiu "psychosomaticinis" išreikiame tarpusavyje veiklą proto ir kūno savybių. Į žmogaus kūną dabar reikia žiūrėti dvejopai: į jo kūno ir jo proto veiklą. Tikras dalykas šiandien yra žinomas šviesiems gydytojams, kad yra svarbūs psichologiniai ir jausminiai (emociniai) veiksniai, kurie sukelia ir palaiko — pablogina kūno ligas. Lygiai taip pat yra tiesa, kad kūno pakitimai gali sukelti psichinius negalavimus: tada kalbama apie somatopsichic (somatopsichinius) vyksmus. Tai pabrėžimas pagrindinės priežasties: jei dvasinės savybės sukelia negerumus kūne, kalbama apie psychosomaticinius susirgimus, o kai kūno negerumai sukelia dvasinius pakitimus — kalba eina apie somatopsichinius sunegalavimus. Virš aprašytas tikras — gyvenimiškas atsitikimas, kaip emociniai nusiteikimai moteriškai sukelė kūno negalavimus iki jų nepakelimo. Ir tik abiejopus tokių ligonės tvarkymas (jos jausmų ir kūno gydymas) atstatė tos ligonės sveikatą.

Kai kurios ligos yra grynai fizinės

Yra grynai fizinis — kūno negalavimų. Tais atvejais pacientas jausmai menkai turi įtakos ligos atsiradimui ir jos eigai bei išėjimui. Daugelis užkrečiamų li-

ir čia pastebima nusiteikimų įtaką kūno susirgimui: yra mediciniškų įrodymų, kad sloga apilanko dažniau nusiminusiuosius, negu linkmuosius asmenis. Žiemai su slogomis ateinant, čia visiems mums prisimintina dvigubas mūsų tvarkingumas: nuo slovitamino C imdami po dešimt tablečių po 500 mg. paroje, ir linksmi nusiteikime kitam talkindami (tik jokiū būdu ne smukles lankydam). Taip sveikėniu kūnu ir stipresniais jausmais mes stosisme veiklion kovon su mus taip varginančiomis slogomis. Skiepai nuo slogos yra čia irgi dvejopas gydymasis: kūnas stiprinamas, ir nusiteikimas, kad esi pastiprintas kovoje su sloga, gerina mūsų jausmus. Matom, kad nuo dvyliupio mes niekur neisbėgame: mes šiose šventėse ne tik kūno rūpinisime, bet ir kuogeriausių nuotakių sieksime lankydam saviškius, dievnamius bei kultūringas pramogas. Čia primintina visiems mūsiškiams, kad klaidingas sąvęs gydymas dvejopai gali mus labai pakelti. Mes per daug nevykusiai save tvarkome tada, kai savo kūną mėginame gerinti persivalgymu ir savo dvasinius negerumus mėginame paskandinti svaigaluose, rūkaluose bei persilepėjimuose. Tai ne tik dvejopas sąvęs, bet ir saviškių žudymas toks netikęs nuo senovės mūsų elgesys. Ypač šiose artėjančiose šventėse turime pasistengti keltis iš pelkės ir eiti save visokeriopai džiiovinti sveiku dvasios ir kūno maistu.

Matom iš paduoto liguistos lenkės nusiminimo ligos sukeltos jos kūno paliegimo, kad psichiniai negerumai daug stipriau paveikia kūno negerumus, negu paties kūno sutrikimai. Taip esti vadinamoje psychosomaticinėse. Tik ir čia reikia tvarkos. Atsirado tokių entuziastų, kurie visas žmogaus negeroves laiko jausmų sutrikimo sukeltomis: nuo vidurių užkietėjimo; iki širdies sunegalavimo. Žinoma, kiekvienas vienašališkumas yra mums nepakeliamas. Mes turime laikytis aukso vidurio: tvarky-

tytis dvejopame sunegalavime: mūsų kūno pasilpime ir mūsų jausmų netvarkoje. Tik tada mes galime laukti pagerėjusio gyvenimo ne tik sau, bet ir saviems artimiesiems.

Iš v a d a. Lietuviai šiose artėjančiose šventėse privalome pasistengti atgimti mediciniškai tiesai, kad mūsų kūnas reikalauja dvejopo sveikumo: kūniško ir jausminio. Į pastarąjį įeina visos dvasinės žmogaus jėgos: protas, asmenybė, jausmai. Atsisakykime vien kūno reikalų tvarkymo, pamirštant dvasinius reikalus. Iš kitos pusės liaukimės visus negerumus suversti

si mes, lietuviai, turime laikyti tvarkos gyvenime: turime reikiamai rūpintis tiek kūno sveikatą, tiek savo dvasinių savybių tvarką. Tik tada mes būsim geriausi kandidatai tiek čionykščiam ant žemės laimingam gyvenimui, tiek — taip elgdami, mes kuogausiausiai pagerinsime Dangaus gyventojų eiles. Sėkmės!

Pasiskaityti. Psychosomatic Medicine, edited by Alistair Munro, Churchill Livingstone.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS J. AKYSE

JAU ISEJO IŠ SPAUDOS

Juozo Liūdžiaus Raštai

Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina \$3.00.

PETRONELIS LIODŽIUVIENES

ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ

88 puslapiai. Kaina \$1.00.

Abi knygas galima gauti "Naujienuose" arba pasiuntus pinigų tokiu adresu:

"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Keilinės po Europą išpūdi. Dabar tik	\$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastarąs daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOZAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dedę Šerną asmeniškai pažino skaitę jo straipsnius, knygas ir klausęsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dedės Šerno gyvenimo įteis bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti grazių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galetų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nu pirkti Antano Rūkos parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dedės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA NO RŪKO lengvas vaizdas, graži literatūrinė forma pasakojamųjų progos — susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuoliu gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis, Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių istorijos draugija Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUJAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienuose.

Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinio stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapacinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra da urali ankstesniųjų atsiminimų tūsa. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir palvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPŪDIJAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKUOJU KILIMU / VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdi. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00

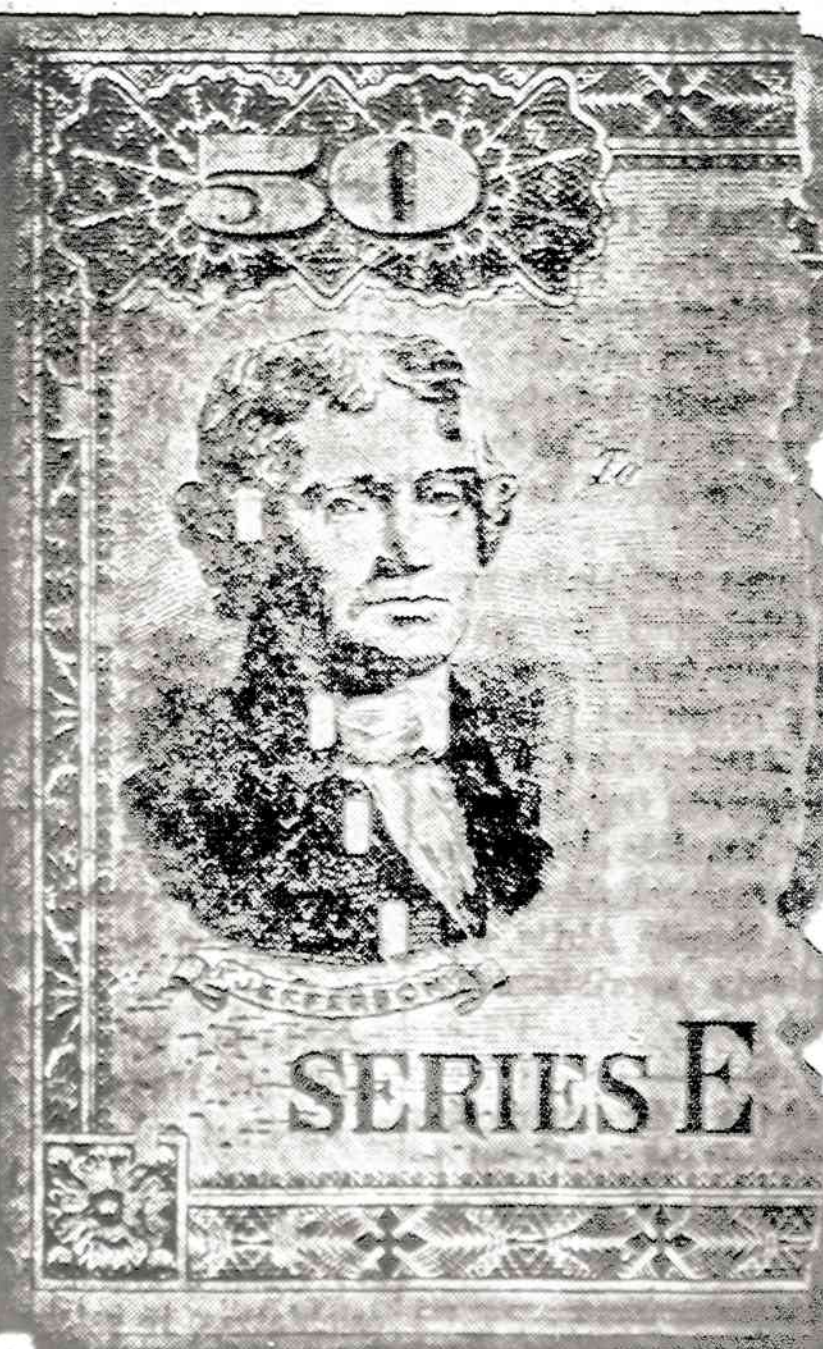
D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos perasytos lengvu, žaismu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIŲS SUKAKTIES PARASTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar pinigine perdais.

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home, I'm yours forever. Even if I'm burned, Or lost, Or stolen. If you look for me and can't find me, just report it. And you'll get me back, as good as new. And remember: I'll never break your heart. Or leave you stranded in the tight spots. I'll always be there when you need me. And that ought to make you feel pretty secure.

Now if I think you're not honest when told to register at the time of the first report. Please see your agent. If you're not registered, you may be liable for a fine. Insurance is not valid unless you are registered. Please see your agent. Please see your agent.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

RASYTOJAS K. BORUTA

(70 m. gimimo ir 10 m. mirties sukaktis)

Kazys Boruta gimė 1905 m. sausio 6 d. Kūlokų k. Liudvino vls., Marijampolės aps. Lankė Vilniaus, Maskvos ir Marijampolės gimnazijas. Mokytojų seminarijoje, iš kurios už politinę veiklą buvo pašalintas. Taip prasidėjo bausmės, kurios jį lydėjo visą jo gyvenimą. Eksternu išlaikęs iš pilno gimnazijos kurso egzaminus, pradėjo Kauno universitete studijuoti literatūrą ir istoriją. 1925 m. lapkričio 8 d. didžiojoje universiteto salėje įvyko jungtinių studentų socialistinių organizacijų susirinkimas. Jam pirmininkavo K. Boruta. Universitete įvyko studentų muštinės. Po tų muštynių K. Boruta iki sekančių metų mokslo pradžios buvo iš universiteto pašalintas. O Kauno miesto komendantas dar nubaudė vieną mėnesių kalėjimo. Atlikęs bausmę Kauno sunkiųjų darbų kalėjime, išvažiavo į Viena.

Gyvendamas Marijampolėje, buvo karštas išimtyje M. Navikaitė. Ir toji meilė dar ir vėliau tęsėsi. Ji tęsėsi, kai Mikasė pateko į kalėjimą. Jai

1928 m. K. Boruta atsiuntė į kalėjimą savo parašytą knygą "Drumstas arimų vėjas", kurią dedikavo:

"Mergai iš Uosinės kaimo Mikalinai Navikaitei už priklausymą Lietuvos Socialistų Revoliucionierių Maksimalistų partijai kariuomenės teismo nuteistai šešiolikai metų sunkių darbų kalėjimo."

Apie tą nelaimingą K. Borutos meilę savo atsiminimuose plačiai rašo ir pati M. Navikaitė. Ji viename vakarėlyje, akimis ieškodama įdomesnių svečių ir pirmą kartą pastebėjusi Borutą, jį apibūdina taip:

"... Iš tikro, ten kampe, mūsų rimtesniųjų vyrų apsuptas, visai nematytas, kažkoks nešokantis kerplėša. Stovi sau visas toks stambus augalotas, truputį palinkęs, šviesiais plaukais, aiškias rausvo veido ir žvilgia savo spinduliuojančiais akiniais į visą salę, lyg iš aukšto, lyg smerkdamas visus dėl jų linksmybės. Atsirado, matai, pasipūtėlis! Ir ko jam čia reikia, jei ne šokt nemoka?"

Pagaliau Navikaitei parūpo su tuo svečiu, kuris anot jos iš kasės pateko į kalėjimą. Jai

KAZYS BORUTA

stūma — ne iš vietos nepajuda", susipažinti: "Kas ten toks kampe pasipūtęs? — klausiu draugų. — Kaip tu nežinai? Tai Kazys Boruta, tas poetas iš mokytojų seminarijos. — Tai šitas? tikrai nustembu aš.

— Einam susipažinti, — siūlo draugai. — Einam, aš jį pakviesiu šokt, sakau. — Nieko nebus, Boruta nešoka. — Nešoka? — Ne. — Tada nereikia, geriau pašokim". ("Žvelgiu į tolius")

Tuomet dar jauna mergiotė Navikaite nesuprato kaip čia yra, kad tie žymūs jaunimo tarpe poetai K. Boruta ir V. Montvila nešoka. Bet kartu su artėjančiu pavasariu prasidėjo draugystė su Kaziu ir užsimėzgė meilė. Ir vienpusiškai ji stiprėjo, vaikščiojant šepetis pakrantėmis ir miesto sodė. Ten net turėjo išsiriškę "nuosavą" suoliuką. Navikaite pati prisipažįsta, kad Kazys jai buvo labai geras ir ją mylėjo. Bet jaunos mergiškės mintys skrajojo padangėmis ir ji galvojo surasti kažkokį "tikrąjį kelią ir iš jo jau niekad nesitraukti". Paviršutiniškai žiūrėdama, kad ta juodvėlyje meilė yra ideali ir draugai juodu pradėjo vadinti "vyras ir žmona". O ta "žmona" net neleidė Kaziumi padėti savo galvą ant jos peties.

K. Boruta iš Vienos sugrįžo į Lietuvą 1927 m. Pradėjo mokytojauti žydų gimnazijoje Telšiuose. Apie tą laiką įvyko vadinamasis Tauragės sukilimas. Buvo suimtas K. Boruta ir trum pam laikui pateko į kalėjimą. Vėliau buvo ištremitas iš Telšių ir išvažiavo į Latviją.

Isteigė "Audros" leidyklą ir tokiu pat pavadinimu išleido literatūrinį almanachą. Čia išleido eilėraščių rinkinį "Kryžių Lietuva", už kurio skaitymą Lietuvoje buvo grasinama 5.000 litų pabauda. Čia taip pat išleido romaną "Namas Nr. 13" ir apysakų rinkinį "Drumstas arimų vėjas".

Kiek laiko mokėsi Vienos universitete ir vėl grįžo į Lietuvą. Prisidėjo prie žurnalo

"Trečias Frontas" įsteigimo ir jame bendradarbiavo. Daug svajoto ir rašė apie sukilusį maištui kaimo berną, kuris pašauks liaudį į kovą. Ant visų stulpų iškabinsime bernišką manifestą ir pradėsime skandalingas po visą Lietuvą gastroles. Tai bent bus drąsų bernų kompanijos šūmas. Bet kokios politinės ar visuomeninės santvarkos jis norėjo, tai daugeliui nebuvo aišku. Bendorai paėmus buvo linkęs dirbti opozicinį darbą ir už tai dažnai nukentėdavo. Nuo bausmių jį gelbėdavo mokslo draugai ir žymesnieji žmonės. Apie V. Biržiškos dėtas pastangas apginti K. Borutą nuo bausmės, A. Venclova savo atsiminimuose taip rašo:

"... 1964 metų vasarą mudu su Boruta ėjome Palangos Birties gatvę. Parodęs nedidelę vilą, jis tarė: — Čia Vaclovas Biržiška išlošė mane iš smetoninio vidaus reikalų ministerio Rusteikos. Kai 1931 metais grįžau iš užsienio, mane turėjo areštuoti ir pasodinti. Vaclovas Biržiška man pasakė: Nebijok, šie reikalai tvari komi privačiai. Aš lošiu kortomis su Rusteika ir lošdamas sutvarkysiu tavo bėdą".

"Taip ir įvyko, — pasakojo Kazys. — Bet vėliau žvalgybos viršininkas Statkus apsižiūrėjo, kad aš vaikštinėjau laisvas, ir vis dėl to mane pasodino. Galimas daiktas, kad čia būta ir Rusteikos nurodymo". (Jaunystės atradimas).

1940 m. kai komunistinė Rusija okupavo Lietuvą, tai anuometinėje veikloje pradėjo reikštis ir K. Boruta. Jis kūrė eilėraščius, rašė knygas ir bendradarbiavo spaudoje. Dalyvavo armėnų literatūros ir meno dekadose Maskvoje.

Antrąjį karą kartu su žmona sutiko Birštono sanatorijoje. Vokiečių okupacijos metais mirė jo žmona, palikdama dukterį Eglę. Buvo gėsta persekiojamas, dažnai pats slapstėsi ir kiek galėdamas kitus slėpė. Parašė tautosakinę apysaką "Baltaragio malūnas". Pasibaigus karui vedė jaunesnę M. K. Čiurlionio seserį Jadvygą.

1944 m. kartu su raudonąja armija sugrįžo ir pabėgusieji rašytojai. Bet jau jie rusiškai galvojo, nes juos taip buvo paruošusi Maskva. O vokiečių okupaciją praleidusieji Lietuvoje, pav. K. Boruta, K. Jakubėnas ir kiti turėjo lietuvišką galvojimą. Todėl kilo tarp jų nesutarimas. Net ir S. Neris "de javo", kad daugelis galvoja apie smetoninės ar kitokios Lietuvos atstatymą. Žinoma, komunistai labai norėjo, kad rašytojai, kurie pergyveno vokiečių okupaciją Lietuvoje, jungtųsi prie sugrįžusių iš Maskvos. Ir labai nustebė, kad ne tik nepavyko

sujungti, bet dar pasireiškė didesnis skirtumas. Apie tuos nesutarimus A. Venclova savo atsiminimuose rašo taip:

"... Kai kurios Kazio pažiūros mane stebino. Visa siela nekęsdamas vokiškojo fašizmo, jis dar neaiškiai reikė abejones ir tarybine valdžia, ypač jos nacionaline ir kultūrine politika. Nemaža laiko su juo prasiginčydavau, įrodinėdama, kad mes kaip tauta esamomis sąlygomis galime išlikti ir išplėtoti kultūrą tik Tarybų Lietuvoje.

Pasakojau, kiek dėmesio mūsų literatūrai ir kultūrai rodė rusų intelektualai net sunkiausiomis karo sąlygomis. Kazys įrodavo samprotauti mūsų kultūros istorijos klausimais, ir stebėjau, kaip keistai jis juos kartais supranta ir sprendžia. Įtikinti jį buvo lengva. Jis šnekėjo apie senovės Lietuvos sienas ir niekaip nesidavė įtikinamas, kad šandien kovoti dėl jų atstatymo — ir nerealu, ir neprotinga. Svajoto apie Lietuvos sienos išvedimą kažkur per 30 kilometrų nuo Varšuvos ir apie Karaliaučiaus prijungimą prie Lietuvos".

"Kada Raudonoji Armija kovėsi jau Vokietijos teritorijoje, Kazys atbėgo pas mane su sijaudinys: — Girdėjau, Turukija paskelbė karą... — Kam? — nustebau. — Tarybų Sąjungai. Supranti, kas dabar gali būti? Nesuilaikiau nesijaukęs. — Kadaise jį galėjo mums paskelbti karą... Bet tik ne dabar. Jei ir paskelbė, tai nebent Vokietijai. Kazys vis dėl to išėjo neįtikintais".

Apie K. Jakubėną savo atsiminimuose A. Venclova rašo taip: "Mane kartais stebindavo ir net piktindavo tai, kad, lyg neįvertindamas didžiulio Raudonosios Armijos žygio, jis dėtė man kažkokias niekingas smulkmenas, dažnai išgirstas iš miesčionių, kuriuos armija didvyre rodė neigiamoj šviesoje. Sakysim, poetas net eilėraščių parašė apie tai, kaip raudonarmietis iš kažko paėmęs laikrodėlį; vėliau tą eilėraščių skaitė ir literatūros

vakaruose, sukeldamas miesčionių ir nacionalistų entuziazmą". ("Vidurdienio vėtra", 541 psl.).

Kaip jau buvo tremtinių spaudoje rašyta, spėjama, kad K. Jakubėną nužudė enkavedistai, nes jo nepajėgė perkalbėti. O ar buvo nubaustas K. Boruta? Taip. Tą patvirtina ir dabartinė Lietuvoje išleista enciklopedija. Joje rašoma taip:]

"... 1946 įsivėlė į antitarybinę veiklą, buvo teisiamas ir nubaustas. 1949 amnestuotas, dirbo lit(eratūrinį) darbą". (MILTE, I t. 255 psl.). Atrodytų, kad atlikęs apie trijų metų bausmę buvo komunistų amnestuotas. Bet kur jis tą bausmę atliko, Lietuvoje ar buvo ištremitas į Rusijos gilumą, man sužinoti nepavyko. Toje pat enciklopedijoje yra suregistruotos visos K. Borutos parašytos knygos ir kada jos buvo išleistos.

Pasirodo, kad 1940 — 1955 m. laikotarpyje yra tuštuma. Tai apie 15 metų (įskaitant ir karą) nebuvo jo išleista nei viena knyga. Iš to galima spręsti, kad K. Boruta žymiai ilgesnį laiką išbuvo bolševikų nemalonėje, negu rašoma jų

enciklopedijoje. Nors ir labai stengėsi jį palaufi, bet jis visą laiką buvo degnas ir savarankiškas.

K. Boruta mirė 1965 m. kovo 9 d. Apie velionio šermentis J. Šimkus savo atsiminimuose taip rašo:

"... Pašarvotas Rašytojų sąjungoje. Aplink pilna vainikų ir gėlių. Guli žmogus išsitiesęs karste — tamsiu kostiumu, ir naujais batais apautas. Barzda nuskusta, ir geltonumas iš veido gerokai dingęs. Veidas nepaprastai ramus, tik nežymni šypsenėlė veide, panaši į tas šypsenas, kai jis gyvas su ironija apie ką nors atsiliepdavo. Iš dviejų pusių pastatyti prožektoriai, kurie jo veidą nušviečia žalsva spalva. Gale galvos jo padidinta fotografija, perrišta juoda juosta, prie karsto sėdi jo buvusi žmona Čiurlionytė". ("Apie žmones, įvykius ir save", 197 psl.)

Palaidotas 1965 m. kovo 11 d. Vilniuje. V. Vytenietis

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESA.

PUIKI KNYGA, PARAŠYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO SVIETIMAS. Studija. Išleista Chicago 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugrėžęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta gautų didžiulius ir džiugiančius savo žemės ūkio kultūros vaisius ir būtų pati pats iškiliosios Europos tautos".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išlaikę lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiškia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti besinorini pertraukti. Knyga autorius skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdėlių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

POEZIJOS VEIKALAI

1. Poetė — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstanti sniegą liepa. Poetė — kaip konfetėms ir pamazų įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebėtoja. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja ir kūrė. Jai verčia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių žemes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. Augustaitis, Valdeonė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 120 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kiešinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Jozė, EILERAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eiliu rinktinė. 100 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellonis, GLADI LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anapolius Kalrys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTIS. Eiliuoti pasakojimai apie Lietuvos lietuvių tautos kovą su sovietais. Su autoriaus iliustracijomis \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauk. "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balyz Rukla, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONIS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, ŠENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti i Naujienos rastiinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Perduotimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

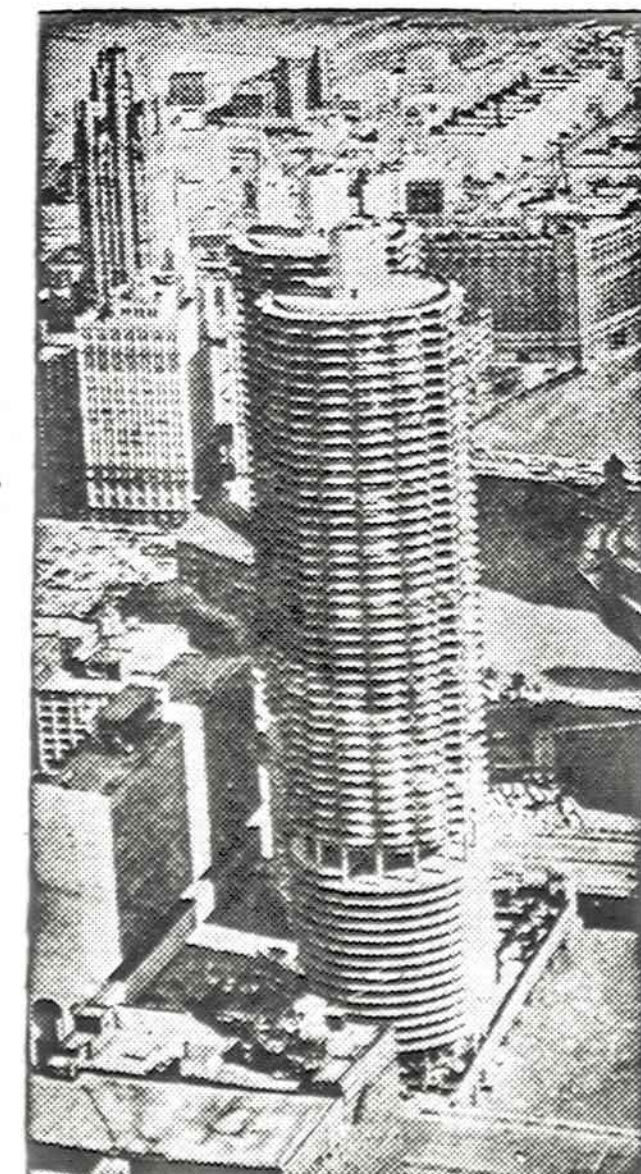
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių nemoka pašto perduotimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūniant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago Illinois 60608

Taupykite pas mus

abar

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka dideles darbus. Pirmą, jie padeda Jums pakelti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, padeda sukurti geresnę apylinkę, bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio die, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmosios.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

ūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir išėmimo.

Investavimo knygėlės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$36.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$36.00
pusei metų	\$18.00
trims mėnesiams	\$9.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prezidentas Fordas pažįsta komunistus

Prezidentas Fordas pirmą kartą susitikio su Brežnevu Vladivostoke, aptarė su juo strateginių ginklų kontrolės klausimus ir pasirašė kelis nuostatus, palikdamas išaiškinti tuo metu dar neaptartus klausimus ir testai pasitarimus Ženevoje. Brežnevas sutikęs testai pasitarimus, bet jis negalėjęs įtikinti savo bendradarbių dėl prezidento Fordo kai kurių reikalavimų.

Reikalas buvo atidėtas iki Helsinkio konferencijos. Brežnevo agentai Ženevoje, o vėliau ir pats Brežnevas Helsinkyje vis dar negalėjo įtikinti "savo bendradarbių", kad su prezidentu Fordu reikia skaitytis. Įvairiausias kombinacijas planavo Kisingeris, bet prezidentas Fordas kombinacijų nemėgsta. Jis Brežnevui pasakė, kad jam praneštų, kada jis įtikins "savo bendradarbius" ir išskrido į Rumuniją. Sovietų valdžios agentai, pažindami Kisingerį, bandė jį įtikinti, bet prezidentas Fordas kombinacijų nelaukė. Jis suprato, kad sovietų generolai bijo inspekcijos ir visai nenori jokios strateginių ginklų kontrolės.

Prezidentas Fordas, aplankęs Vokietiją, Lenkiją, Rumuniją ir Jugoslaviją, ir grįžęs iš Helsinkio pareiškė, kad reikės skirti daugiau pinigų atomo ginklų tyrimams. Sovietų valdžia pasistatė lėktuvą, iš kurio kanuolės gali šaudyti priešakin ir užpakalin. Amerikos lėktuvų kulkosvaidžiai gali panašiai šaudyti, tai panašiai galima nutaisyti ir kanuolės. Tiksliai Amerikos inžinieriams teks daugiau paplanuoti, o specialistams naujus planus praktiškai tikslams pritaikyti. Tai buvo pirmas išėjimas sovietų valdovams, bijantiems įvesti tikrą strateginių atomo ginklų kontrolę.

Antras svarbus pranešimas buvo visos detentės klausimas. Sovietų valdžia su detente rišo dideles paskolas, dirbtuvių statybą, naujausių mašinų pardavimą ir pačių moderniausių elektroninių įrenginių gamybą. Sovietų valdžia pasižadėjo duoti Amerikai įvairiausias žaliavas, jeigu amerikiečiai atvažiuos ir jas išsikis. Bet prezidentas Fordas patvarkė, kad paskolos ir naujų dirbtuvių statyba eis kartu su taika pasaulyje. Jeigu sovietų valdžia skolins pinigus Amerikoje, o vėliau bilijonus ginklų siųs į Egiptą, Siriją ir kitas Artimųjų Rytų bei Afrikos valstybes, tai nieko iš tokios apgaulingos politikos nebus.

KUN. ROBERTAS K. BALČYS SKELBIA, KAD KALINIAI LAISVI...

1. Kunigas Robertas Kestutis klebonas ir visos apygardos Balčys, Amsterdamo New York dekanas šią vasarą lankėsi

Prezidentas Fordas labai gerai ir Lietuvos reikalą suprato. Jis matyt, buvo informuotas apie Brežnevo planus "patvirtinti" Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją. Dar prieš Helsinkio konferenciją jis pasikvietė į Baltuosius Rūmus įtakingiausių etninių organizacijų pirmininkus ir pasakė jiems, kad JAV Baltijos valstybių aneksijos nepripažins. Nežiūrint į pačio Brežnevo pareiškimus ir net lietuviškus brežnevinės politikos garsinėjimus ir skleidėjus, prezidentas Fordas pakenkė Brežnevo propagandai. Lietuviai, per radiją patyrę apie prezidento Fordo pareiškimą, žinojo, kad Brežnevas ir toliau tebepučia savo burbulus, meluodamas apie aneksijos "patvirtinimą". Aneksija nepatvirtinta, ir sovietų karo jėgos turės trauktis iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Jeigu prezidentas Fordas privertęs rusus nuleisti bures Viduržemio vandenynę, jeigu Egipto prezidentas privertęs rusus kraustyti iš krašto tai prezidentas Fordas privertęs rusus išsikraustyti ir iš Lietuvos.

Dar svarbesnį žingsnį prezidentas Fordas atliko Kinijoje. Brežnevui Fordo kelionė į Kiniją nepatiko, o Mao Cetungo spauda kalbėjo apie du didelius kiniečių priešus — Sovietų Sąjungą ir JAV. Prezidentui Fordui praleidus keturias dienas Pekine ir aptarus tarptautinę politiką, kiniečių spaudos nuotaukos gerokai pasikeitė. Vizito metu nuotaukos Kinijoje gerokai pasikeitė. Prezidentui Fordui dar tebesant Pekine, didžiausių Kinijos laikraščių pirmieji puslapiai buvo papuošti prezidento Fordo ir Mao Cetungo fotografijomis. O prezidentui Fordui išskridus, Kinijos televizijos stotys pradėjo rodyti prezidentą Fordą pas Mao Cetungą, besikalbantį su vicepremiere Tengū, lankantį svarbesnes Pekino ir jos apylinkių vietas. Nei vienos kitos valstybės prezidento vizitas nebuvo taip išgarsintas, kaip prezidento Fordo.

Maskva patyrė, kad prezidentas Fordas buvo vienintelis užsienietis, kuris nutraukė Mao Cetungo pasakojimą apie detentės žalingumą ir Sovietų sąjungos valdovų dviveidiskumą. Prezidentas patarė Mao Cetungui nepasakoti jam apie komunistinį apgaule, nes jis juos pakankamai jau pažįstas. Jiedu pradėjo kalbėti apie tai, kuo būtų galima pagerinti abiejų valstybių santykius.

Kremlius bereikalingai mėto pinigus ginklams; bet jis turi suorganizuoti labai gerą šnipų tinklą. Maskva pajuto, kad Pekino vizitas Maskvai gali būti labai kenksmingas. Sovietų valdžia, dar prezidentui Fordui nesugrįžus į Washingtoną, jau įsakė Dobryninui pranešti Valstybės Departamentui, kad Maskva yra pasirodusi kompromisams strateginių ginklų kontrolės srityje; kad ji sutinka pasitikti prezidentą pusiauakelyje ir pasirašyti planuotą strateginių ginklų kontrolės susitarimą. Prezidentas Fordas, skrisdamas į Pekiną, privertė sovietų maršalus leisti valdžiai daryti nuolaidas ir tartis su amerikiečiais.

Prezidentas komunistus pažįsta. Jis moka pasakyti jiems — Ne. Nežiūrint į kisingerinių patarimų spaudimą, jis ne tik Kisingeriui, bet ir Brežnevui pasakė, kad Baltijos valstybių aneksijos jis nepripažins. Jeigu prezidentas Fordas rusus baigia išstumti iš Artimųjų Rytų, yra vilties, kad jis privers juos judintis iš Rytų Europos.

okupuotoje Lietuvoje (tai jau ketvirtą kartą) ir ten pabuvojęs ilgą laiką. Šio kunigo vardas lietuviškai išsivijai yra žinomas. Šių metų pradžioje, jis Brooklyn "Vienybėje" padarė platų reportažą apie Vilniaus arkivyskupijos valdytoją mons. Krivaitį, kuris buvo atvykęs į Ameriką su grupe įvairių religijų dvasiškais.

Kun. R. K. Balčys (angliškai save vadina Robert Bolch), ne tik išgarbino valdytoją, kaip Lietuvos Bažnyčiai nusipelnusį vadovą, bet jį net titulavo krivių kriviūčiu, atseit senovės lietuvių vyriausiu dvasiniu vadovu. Tai proga jis rado reikalo padaryti minėtoje "Vienybėje" ir apie okupuotos Lietuvos religinę būklę, kuri anot jo, esanti normali, nes ten šimtai veikia bažnyčių ir jose darbuojasi šimtai kunigų.

Žodžiu, ten religija yra laisva ir tikintiesiems niekas netrukdo ją praktikuoti. Taip aiškino žurnalistas ir mons. Krivaitis, kad religinis gyvenimas Lietuvoje laisvas įstatymų ribose. Tiesa, i tokį kun. Balčio oficialų, pasirašytą aukštai jo turimais titulais pareiškimą. Naujienose buvo griežtai reaguota, ir jis buvo paklaustas, už kokią kainą tokią probolėvikinę propagandą varo?

Deja, jis tylėjo ir nesiteikė atsilepti. Bet šią vasarą, kun. Balčys, lankydamasis okupuotoje Lietuvoje, savo iniciatyva nukeliavęs į "Gimtojo krašto" redakciją ir ten Vilniui Baltrėnui išpasakojęs, neva savo išspūdžius, kurie buvo daug platesni ir konkretnesni už jo padarytą pareiškimą "Vienybėje".

Štai, kad ir sutrumpinti kun. R. K. Balčio padaryti "Gimtojo krašto" reporteriui išpūdziai. Lietuviai — kalbėjo jis, apsilankę Lietuvoje, grįžta gerus lietuviams. Girisai lankę dramos, operas, muziejus, naujas parodas, net kapines. Ir visur matęs tik pažangą. Idomūs naujieji Vilniaus priemiestiai Lazdynai, Karoliniskės. O Panevėžio taip išgražėjusio jis negalėjo net aptažinti. Koks ten tvirtas ekonominis gyvenimas ir kultūrinis gyvenimas ir turtinesnis.

Seminarijoje net 53 klierikai... Speciali įstaiga rūpinasi bažnyčių remontu ir jų restauravimu. Ir taip rūpestingai tie darbai atliekami iki smulkiųjų detalių. Šv. Onos bažnyčią lanko turistai. Bažnyčios tvarkingai prižiūrimos, remonuiuojamos, atviros per ištisą dieną.

Šiluvos alaiduosna automobiliu daug suvažiuoja. Būtų gerai, kad Amerikos lietuvių spaudoje būtų pastoviai ir objektyviai nušviesta Bažnyčios veikla Lietuvoje ir ten tikintųjų gyvenimas. Ten visi tikintieji ir netikintieji džiaugiasi Lietuvos pažanga, vaisinga kūryba. Ir perša mintį, kad būtų labai pozityvu, jeigu lietuvių laikraščiuose, nebūtų tendencingų žinių, atkurtų iš neobjektyvių klaidinančių šaltinių skelbiama.

Jis žavisi Antakalnio karių kapinėmis su jose amžinąja ugnimi su memorialiniu ansambliu. Reikia tik stebėtis — rašo jis — ko Amerikoje nėra. Lietuvoje daug menininkų, gausiai lankomos meno parodos. Publika gėrisi menu su kažkokiu nuostabių įkvėpimų, šventišku nusiteikimu. Koncertų pilnos salės. Žinant, kad prieš ketelį dešimtmečių (atseit norėjo pareikšti Nepriklausomoje Lietuvoje), nebuvo klausytojų, entuziastų ir jis negali nesistebėti muzikinio gyvenimo įvairumu ir turtinumu. Tai, reikia vykti į Tarybinę Lietuvą, susitikti su meno žinovais, patirti jų mintis, entuziazmą. Reikia vykti jaunimui į Vilniaus liuanistikos kursus. O bendrauti ar ne, man atrodo, negali būti jokio klausimo.

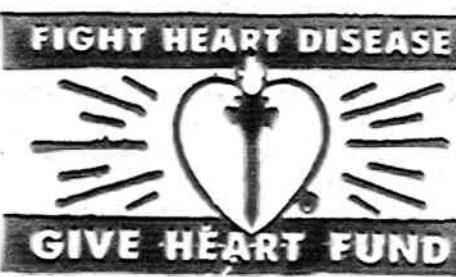
"Gimtajį kraštą" skaito jau kelinti metai. Jis jam pagyvina Lietuvos pulsą, jame jis gali stebėti jo meninį, kultūrinį, ekonominį gyvenimą. Apgailėstauja, kad Amerikoje išsiviečiai neturi laiko skaityti ilgų straipsnių: "Literatūroje ir mene", "Kultūros baruose", "Pergalėje". O "Gimtajame krašte" žinios teikiamos trumpai, suglaustai ir 5 — 6 dienos jį pasiekia jau naujausias žinios. Jos jame pažadina norą pamatyti, pagyventi tuo pulsuojančiu kultūrinio gyvenimu...

Ištisai perskaičius šį kun. Balčio liuapsinimą "tarybinei" Lietuvai, kas galėtų neigti, kad jis nėra tapęs probolėvikinės propagandos ruporu? Juk jo šis, pareiškimas, padarytas "Gimtajame krašte", jei nebūt Vilniaus Baltrėno paminėta, kad taip kalbėjo, ir nesuminėta jo titulai, galėtum drąsiai sakyti, kad taip kalbėjo gerai išprusintas Maskvos propagandistas.

Labai gaila, kad tokių propagandistų iš išeivių tarpo, mes jau turime ne vieną. Ir kas skaudžiausia ir jų eiles yra įsis-

Reikia stebėtis, kad kun. R. K. Balčys yra vienas iš tų, kurie skelbia, kad ten "viskas tvarkoj". Ir jis bando pridengti baisią ir kruviną pavergtos Lietuvos tikrovę, kurią atidengia asaromis rašyta LKB Kronika. Ji skelbia ko nemato Vilniuje ir Kaune užsienio turistai. 1975 m. gegužio mėn. suėjo 30 metų, kad pasibaigė Antrasis Pasaulinis karas. Maskvai tai buvo triumfo šventė, buvo iškilmingai paminėta ir Lietuvoje.

(Bus daugiau)

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

O KAS TU?...

69.

Is viso, dabar seklys žiūrėjo jau kitaip į jam pavestą atlikti uždavinį. Nebe pyko ir nebesinerino, net ėmė džiaugtis, kad taip atsitiko. Turėjo dabar progos išsinerinti iš to kriminalinio pasaulio rėmų ir patekti tarp žmonių, kurie gal ir naivūs, bet paprasti ir dori. Bet koks nusikaltimas jiems buvo svetimas dalykas. Taipgi jie niekad nepažeidžia ne valstybės įstatymų, nes nusikaltimas, jų įsitikinimu, subiauroja bei sutepa ir pačią žmogaus prigimtį. Jiems žmogžudystės, plėšimai ir kiti tolygūs didieji nusikaltimai kelia šurpą, baimę ir neretų atvejų pažadina ir sunkius, skaudžius išgyvenimus. Tie žmogžudžiai ir kiti didieji nusikaltėliai jų akys atrodo savyje slepią kažką velnišką ir, nežiūrint jų pačios išvaizdos, kasdieniniame gyvenime jie įsivaizduojami ne kaip žmonės, o tik jų pavaldai nešiojanti velniai. Ir tie, kurie veda su jais kovą ir atlieka savo tarnybines pareigas įstatymų nustatyta tvarka, laikui bėgant, susidurdami su pačiais nusikaltėliais toje aplinkoje, jausminių atžvilgių dažnai ir patys pasikeičia. Nebekelia jiems tokių šurpių išgyvenimų ne pačios žmogžudystės, kaip tai yra pajuntamos doryjų visuomenės narių tarp. Jiems pasidarė svarbus daugia-

sia tarnybinis interesas: sugauti nusikaltėlius, atiduoti juos į teisingum rankas ir tuo pačiu juos izoliuoti nuo visuomenės.

Žinoma, tiems visuomenei ir valstybei kenksmingiems gaivalams niekada neatsiranda pasigalėjimo ar užuojautos jausmų, bet ir nebėra ne tokio didelio neapykantos nusiteikimo jiems, koks pasireiškia doryjų piliečių tarpe. Viskas atliekama pagal pasiimtas pareigas šaltai, kaip yra savo raišdine dvasia šalti ir įstatymai. Bet tik tuo atveju, jei tokios neapykantos neišprovokuoja ir nesukelia patys nusikaltėliai, ypač atlikdami žmogžudystes, kad net jau pasiekę savo tikslą — apipiešę žmogų ar išniekinę moterį — dar savo auką nužudo vien dėl savo žmogžudiškų jausmų patenkinimo.

Šiaip kasdien su nusikaltėliais susiduriant, supilkėja ir pats požiūris į juos, ir nebėra tokio jaudinančio išpūdzio, koks jaučiamas pačioje visuomenėje. Kadangi nusikaltėlių tarpe esli gudrių, išradingų ne tik planuojant nusikaltimus, įvykdant ir pabėgant, bet ir paskui sugebant paslėpti savo grobį, užmaskuoti pėdsakus, tai ir kova su tokiais nusikaltėliais pasidaro paini, sudėtinga ir reikalaujanti ne tik didelio sumanumo, o ir išradingumo, norint paspėti žabangas ar užmesti tinklą, kad nusikaltėlis būtų pagautas. Paprastai jų susikimbas bei suėmimas pavedamas į seklių rankas, kurių uždavinys pasidaro tuos gudriuosius, talentinguosius nusikaltėlius

susižvejoti. Prasideda tarp nusikaltėlių ir seklių lyg kokios lenktynės, kas bus pranašesnis ar išradingesnis. Neslėptina, kad kartais ir patys sekliai taip susižavi tomis lenktynėmis — kas jas laimės, kad jos pasidaro lyg svarbesnės, nustelbdamos ir paties nusikaltimo svarbą. Sekliams tenka juos sekanč ir gaudant kartu sau išsiaiškinti ir kriminalistų buvusį gyvenimą, praeitį, suprasti jų būdą bei turimas silpnas, kurios galėtų padėti užmigdinti ir jų saugumo jausmą. Gal dėl tų lenktynių atsirado ir kriminalinio romano žanras. Autoriams neretai tenka lyg sau nusifotografuoti ir jau pagal literatūrinus reikalavimus lyg išretuotu. Nebus nuostabu, kad beaiškinant nusikaltimą ir nusikaltėlio galimus bendradarbius bei kitas aplinkybes susiduriama su daugeliu žmonių. Žinoma, scenoje pasirodo daug tamsių asmenybių, tad dėl visų tų aplinkybių ir pačių seklių galvosena ima skverbtis mintis, kad jau lyg nebėra taurių asmenų, kurie vienai ar kitaip nebūtų kuo nors nusikalte prieš įstatymus. Yra žinoma, kad kartais tos nusikaltėlių gudrybės įseda ir pačių seklių galvosena. Net yra buvę atsitikimų, kad tie buvę įstatymų saugotojai, praradę savo tarnybas, patys pasidaro nusikaltėliai. Savaiame suprantama, kad tokių išimčių seklys Maikis Grinenbergas niekada nebūtų patekęs, nes jo dorovinis susipratimas tebebuvo išlikęs, gilus, nors ir jam jau rodėsi, kad kaip ir nebėra tokių žmo-

nių, kurie nebūtų prasižengę prieš įstatymus. Kaip tik dabar jis jautėsi, lyg būtų išbridęs iš to kriminalinio raisto ir patekęs į naują gražų, doryjų žmonių, pasaulį. Nebesidomėjo jis daugiau ne sutinkamais žmonėmis. Jie nebeatrodė jam it kokie nusikaltėliai. Beieškant to nepaprasto, tariamo ar esamo asmens, visi jo sutiktieji švietė tokiu giedrumu, kuriems nusikaltimas, dorinis supuvimas visai buvo svetimas jų širdžiai dalykas. Tiesa, jie jam atrodė kvailio, bet geri žmonės. Tačiau ir tas jų kvailumas argi jau tikras dalykas? Ką galima prikišti kad ir kaliniui Denniui Robertsonui? Iš moterų gal kiek ir galima išskirti Valeriją, bet ir ji ne viską jau taip vaikiškai nugalvoja. Be reikalo, atrodė, buvo palaikęs kvailu smuklininką Kanne, kuris tuo atspėjo jį esantį sekli ir sugebėjo dar ir iš jo pasijuokti, rodydamas ranką ir dangu, kad ten galima surasti tą, kurio jis ieško. O kad ir toji Patricija Meirr, ar ne kilnios sielos, giedro ir gražaus veido moteris. Dargi ir tas jo buvęs mokytojas Pitt Penn, pas kurį jis dabar važiuoja, argi nėra vienas iš tokių šviesių ir dorų žmonių tarpo?

Kada seklys po pasikalbėjimo su klebonu važiuavo pas mokytoją Pitt Penn, šis kaip tik buvo paskendęs savo vis nesibaigiančiuose giliosiose susimąstymuose. Jam dargi atrodė, kad toji lyg baimės liga dėl artėjančios mirties vis didėjo, augo, plėtimsi iki pavojingo dvasine prasme astru-

mo. Kito ir jo pati dvasinė būseną net jam pačiam nepageidaujama kryptimi. Kažkaip ėmė jaustis, lyg besiruošius tolimai, nežinomai kelionei prieš jo paties norus ir valią. Nežinojo, ne ką reikėtų pasiimti ir iš viso, kas bebus reikalinga ten, kur jis išvyksta. Ir tas, tarsi nežinios vadovas, slapčia jau buvo pas jį atėjęs ir prisigretinęs šalia visai be žodžių, vien paslaptiniais, bet jam suprantamais ženklais pasakė, kad jau patis laikas ruoštis tai kelionei į nežinią. Gal stebėdamas mokytoją, kuris norėjo kartu pasiimti ir tai, kas jo širdžiai buvo brangu ir miela ir su kuo-savo gyvenime nesiskirdavo, rodos, rūščiai išpėjo, kad viską reikės palikti ir savigė neapsunkinti jokių krovinių, tarsi ten visko būtų ir nieko nestokotų. Jam atrodė sukrečiančiai baisu, bet anas nežinios atslėgęs valdovas buvo teisus. Mirtis mus išveda į šaltą juodą naktį ir į amžinai besitęsiančią tylą, dar lyg paskandina pačioje tos amžinybės gelmėje, kur yra sustojęs ir patis laiko tekėjimas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

NAUJIENAS

Jos visad rašo

TEISYBĘ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
960 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
silypi, skambinti MT 3-0601.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 774-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį 9-1.
2830 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6185.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandų skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai: GI 8-6185.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Bandai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2830 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

**HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS**

Kaip SSSR "gydomi" politiniai kaliniai

Tarptautinė organizacija "Amnesty International" (AI), kuri rūpinasi politiniais kaliniais, išleido 194 puslapių dokumentaciją, pavadintą "politiniai kaliniai SSSR".

Sovietų valdžia tvirtina, kad "sovietų šalyje jokių politinių kalinių nėra", bet Amnesty International liudininkų parodymais ir dokumentais įrodo, kad šiuo metu Sovietų Sąjungos baudžiamosiose institucijose laikoma mažiau nei 10,000 tokių kalinių.

Sovietuose suimtiems laikyti institucijos dalinamos į dvi rūšis: kalėjimai ir pataisos darbų kolonijos. Abi rūšis administruoja vidaus reikalų ministerija (MVD). Oficiali tokioms institucijoms pavadinti terminologija yra "kolonijos", nors kaliniai jas tebevadina "lageriais".

Kalėjimų ir "kolonijų" statistika yra griežtai laikoma val-

tybės paslaptis, bet Amnesty International turi surinkusi vardus ir didžiąją dalimi adresus daugiau kaip 330 tokių institucijų, kuriose politiniai kaliniai laikomi.

Kalinimo režimo rūšys yra keturios: bendras (obščij), pagrižtintas (usilennyj), griežtas (strojij) ir ypatingas režimas (osobnyj). Juo režimas griežtesnis, juo kalinys mažiau turi žmogaus teisių. Svarbiausia, režimo skirtumai pasireiškia mityboje.

Liudininkė Raisa Palatnik, žydų tautybės bibliotekininkė, kuri 1971 metais dėl "sovietų šmeižimo" buvo nuteista dviem metams kalėti, bendro režimo kolonijoje prie Dniepropetrovsko, Ukrainoje, mitybą toje kolonijoje (lageryje) aprašo sekančiai:

"Per dieną mums davė šiek tiek valgyti tris kartus. Rytme-
tį skysta tyrė, sugedusi žuvis ir 20 gramų cukraus. Vakare tas pat, tik be cukraus. Pietums vidurinėje kopūstų sriuba iš vandens ir kaulų; antrąjį patiekė-
mė aviečių tyrę (košę) arba retkarčiais mažą bulvės su daržovėmis. Visai dienai duodavo truputį daugiau kaip 500 gramų duonos".

Griežto režimo "kolonijoje" buvęs politinis kalinys Jurij Gendler mitybą aprašo sekančiai: pusryčiams sriuba su bulvėmis ir kruopomis, ir duona. Pietums (tarp 12 ir 13 valandos) kopūstų sriuba, kruopų, aviečių arba soros tyrė; duona. Vakarienei (išduodama pamainomis nuo 17 iki 19 val.) tyrė, žuvis arba žuvies kepenys; duona".

Praktikoje visi kaliniai privalo dirbti sunkius darbus.

Sunkiai dirbant po 8 valandas per dieną energijai duodama nuo 3,100 iki 3,900 kalorijų, bet griežto režimo kaliniai tegaudavo po 2,600 kalorijų. Už nepakankamą atliktą darbą kaliniai baudžiami maisto normos sumažinimu, dėlto kaliniai vasaros mėnesiais valgo didelius kiekius žolės ir žiedų, tuo būdu apmaldydami didelį alkį".

Dar žiauresnis režimas taikomas baudžiamosiose celėse, vienuose uždarytieji kaliniai, kurie tik kas antrą dieną gauna apie 1,200 kalorijų ir 42 gramus proteinų. Amnesty International tokią mitybą vadina "bado norma".

Asmenys, dėl politinių "nusi-kaltimų" nuteisti, skaitomi "proto ligoniais" ir kaip taisyklė siunčiami į "ypatingas psichiatrines institucijas". Tokiose institucijose buvo "gydomi" tokie ligoniai, kaip generolas Gri-gorenko ir rašytojas Viktor Fainberg. Sovietų Sąjungoje tokių institucijų yra devynios. Visos priklauso ne Sveikatos, bet Vidaus reikalų ministerijai.

"Pataisos kolonijose" kaliniai suvaržomos arba visiškai atimamos žmogaus ir sovietų piliečio teisės, o ypatingose institucijose kalinys skaitomas visiškai beteisiu ir toks niekam negali skystis.

Ypač pavojingas žmogaus sveikatai ir gyvybei yra "gydymas vaistais", kur "pataisyti" siunčiami politiniai kaliniai.

Viktor Fainberg 1970 metais rašė: "Kaip bausmė kaliniaiams įsivirkščiamas suprasnis chemi-kalas. Tokį švirkštą gavus bau-džiamajam smarkiai pakyla temperatūra iki 40 laipsnių C. Per tris dienas mažiausias judė-sys sukelia neapsakomus skaus-mus. Galima tik įsivaizduoti, kaip toks ligonis jaučiasi, kai jam įsivirkščiamas penkios do-zės, kas antra diena po vieną".
J. Pr.

**Gražiai sutiko
prezidentą Fordą**

JAKARTA, Indonezija. — In-donezijos prezidentas Suharto asmeniškai atvyko į aerodromą ir pasveikino atskridusį Ameri-
kos prezidentą. Jis pareiškė, kad sveikina JAV prezidentą 140 mi-

lijonų žmonių vardu, gyvenan-
čių 1,000 salose.

Suharto pareiškė, kad Indo-nezija nori gyventi laisvą ir ne-priklausomą gyvenimą ir pasi-ryžusi ginti savo teises. Prezi-dentas Fordas, penktadienio va-kare pasakiojo kalboje, pasi-džiaugė prezidento Suharto ve-dama nepriklausomą politiką. In-donezėjai reikalinga Amerikos parama, bet ji nenori, kad ame-rikiečiai kištųsi į Indonezijos vi-daus reikalus ir leistų savaran-kiškai tvarkyti užsienio reikalus. Šeštadienį prezidentas išskrido į Manilą, o sekmadienį į Havajų salas.

ZENGINTIS IŠ ŠEŠELIO

PEKINAS. — Stebėtojai jėgų pakitimo, vykstančio Kinijoje, mano, kad vienas iš pažymėtinų prezidento Fordo viešnagės čia rezultatų gali būti susiprėmimas Teng Hsiao-ping, vicepremjero, kuris dabar vadovauja kasdieninėm valstybinėm funkcijom.

Jų nuomone, Teng pretenzi-jos į svarbiausią rolę Kinijos pe-reinamajam laikotarpyje, kuomet premjeras Čiu Enlajus ir pirmininkas Mao Četungas ap-leis sceną, yra, tarsi, "legalizuo-tos" jo reikalais su Fordu. Ne-žiūrint to, jog Teng įtaka pa-

skutiniams dviem metais augo, jo pasitarimai su Fordu drama-tiškai atkreipė į jį senes pro-žektorių šviesą dėka dėmesio su-koncentruoto į Fordo vizitą.

**GOP NESURANDA
KANDIDATU**

Respublikonų partijos lyde-riai negali surasti kvalifikuotų kandidatų į Ilinojaus valstijos teisėjus. Jie sako, kad nesura-dus tinkamų asmenų, geriausiai būtų visai nepateikti sąrašo. Tuo būdu, būtų lyg ir pareikštas pro-tesas prieš dabar praktikuojamą politinę sistemą, parenkant teisėjų kandidatus.

NAUJI VAISTAI

Iki šiol vartojami ir rinkoje parduodami anticholesteroliniai vaistai pagelbsti tik 5-15% ir li-gos nepugali. Tačiau dabar jau yra išrasti nauji anticholesteroliniai vaistai, kurie pagelbsti efektingai, nepersiduoda į kūną. Tačiau ir jie visiškai choleste-rolio neišgydo. Jie pagelbsti tik 20-25%. Jie vadinasi cholesty-ramine. Tai tam tikras sakių preparatas, kuris sumažina che-lesterolio kiekį pačiame kraujū.

**BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE**

A. A.
ZIGMONT MARTIN
Gyv. 3629 W. 66th Place, Chicago, Illinois

Mirė 1975 m. gruodžio 8 d., 9:00 val. ryto, sulaukęs 68 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Laukuvos parap. Paliko nuliūdę žmona Irene, pagal tėvus Walus, dukrė Irene Kmiecik, žentas Robert, 3 anūkės — Susan, Lisa ir Christine, brolis Joseph Martin bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Lietuvoje liko brolis ir 2 seserys.

Trečiadienį, 3:00 val. p. p. kūnas bus pašarvotas Petkaus-Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Penktadienį, gruodžio 12 dieną, 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Zigmont Martin giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, dukrė, anūkės, broliai, seserys.
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. A.
OLYMPIA KAMINSKAS
Gyv. Šv. Šeimos Vilaje, Lemont, Illinois

Mirė 1975 m. gruodžio mėn. 7 dieną, 8:40 val. vak., sulaukusi 85 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 70 metų.

Paliko nuliūdę brolis sūnų Justin Mackiewicz, žvogeris Lillian ir Victoria Mackiewicz, brolė dukterys — Virginia Higgins ir La Verne O'Donnell, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Veliūnė buvo žmona mirusio Juozapo, sesuo mirusių Justin ir Alex Mackiewicz ir teta mirusių Elmer ir Eleanor Mackiewicz.

Antradienį, 3:00 val. popiet, kūnas bus pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 68th Street.

Trečiadienį, gruodžio 10 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Olympia Kaminskas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Giminės.
Laidotuvių Direktorius Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

A. A.
ELENA LAURUTANAS
Pivariūnaitė

Gyv. Marquette Parke. Anksčiau gyv. Roselande

Mirė 1975 m. gruodžio 6 dieną, 10:00 val. ryto, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Boblenių kaime. Trečiausia valsc. švenčių apskr.

Amerikoje išgyveno 62 metus.

Paliko nuliūdę dukrė Bernice Kudaba, žentas Julius, giminės — Elizabeth Laurutan, Effie Dorocke, Dorothy Kalwasinski, Alphonse Gillis, Clement Gillis ir visų jų šeimos, daug giminių Lietuvoje, taip pat draugai ir pažįstami.

Priklausė SLA 63 kuopai, buvo mažina Tėvų Marijonų Rėmėju narė.

Kūnas pašarvotas S. C. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69th Street.

Trečiadienį, gruodžio 10 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Elena Laurutanas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukrė ir giminės.
Informacijai tel. RE 7-1213.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠCIONIUI

"Saulė ir skrydas yra Viešpaties malonė ir garbė Jis suteikia. Vieš-pats neatsako gera tiems, kurie elgiasi nekaltai". — Psalmė 64:11.

Mūsų tekstas suteikia daug paguodos Dovo dvasios, Dievo mylimie-siems, peštiejiems, Kristaus kūno nariams. Tokiems Viešpaties Dievas yra saulė ir skrydas. Jis apšviečia juos ir teikia jiems gausių palaimų ir sergi-mo viso, kas gauti juos sužieda. Visa turi išvengti veikti palaimin-gų užtikrinimo žodžius, užgaudami mes galime žiūrėti į ateitį, pilnai ti-kedami, kad turime dalies pažadėtame garbingame atlygime, kuris yra prisirgęs ir siūlomas nuolankiems, pasivertusiems ir ištikimiems Jėzus Kristaus pasekėjams.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rašto tyrinė-tojų ciklą.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-rusieji? Jie klausimą atsako knygoje "Vilnis po mirties", kurią gausite pamokamui. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽNOMI VIETA

REpublic 7-3696 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11024 SOUTHWEST-HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Žurnalų knisikai

Šiaurinėje miesto dalyje netoli vidurinės Bill Newman turėjo senų žurnalų ir knygų krautuvę. Jis man buvo pažįstamas, nes jo krautuvėje visuomet gaudavau vartotų žurnalų, kurie man buvo reikalingi. Išsigijau už pusę kainos "The International Studio" apie 100 egzempliorių. Tai liksusinis meno žurnalas, leidžiamas Londone ir platinamas JAV.

Savo klientus jis vadindavo žurnalų knisikais todėl, kad kiti knisikai po kelias valandas, bet nieko nenupirka. Tikėjus krautuve, netoli durų ant aukšto staliuko gulė du nepaprastai didumo pilkai rami katinai. Gulė ir miega, nekreipdami žmones jokio dėmesio. Krautuvė tiek prikrauta knygomis ir žurnalais nuo apačios iki lubų, rodos, uždusti galetum, tikėtai siauri takeliai praeiti pro stalus. Be tūkstančių įvairiausių žurnalų, ten buvo ir labai senų rim-

tu knygų: medicinos, istorijos, farmakologijos, geografijos bei žemėlapių.

Newmanas pasakoja, kad žmonės žino ko ieško. Vieni senose biblijose ieško užmirštų pinigų, moterys ieško senų žurnalų apie madas, valgių gaminių receptų, senų romanų bei novelių. Vyrai — kriminalo istorijų, aprašymų apie kalėjimus, policiją, žuvininkystę, sportą ir antikvarinius dalykus. Pornografinės literatūros jis nelaikydavo, nes prieš 40 metų tokio šlamšto ir nebuvo.

Savininkas sako, kad ko ne visi jo klientai mano, jog senas žurnalas ar knyga turi didelę vertę. Taip nėra, jis sako: 1750 metų žurnalas gali būti ne 5 c. nevertas, o 1942 m. — \$5. Priklauso dar ir nuo to kam ko reikia. Senas žurnalas apskritai yra tik "džunkas", bet galima parduoti, todėl jis visko turi. "Fas mane yra literatūros nuo 1823 ir 1853 metų — "American Antiquarian", "Oriental

Journal" ir t. t. Nauji žurnalai mažiau perkami. Nežinau, ar ta krautuvė dar tebeegzistuoja. Man tai apsimokėjo pirkti, nes ta literatūra dabar kainuotų kelis šimtus dolerių. M. Šileikis

CICERO

Cicero lit. mokyklos mažųjų šokėjų grupė, vadovaujama mokytojos S. Palionienės, buvo pakviesta dalyvauti tautybų festivalyje Milwaukee, Wisc. Festivalis įvyko lapkričio 22 d. Programa prasidėjo 2 val. p. p. Dalyvavo 26 grupės įvairių tautybų šokėjų. Paskirtu trijų minučių laiku ciceriškų grupė, susidedanti iš 20 šokėjų gražiai pasako žilviti. Akordeonu grojo dr. V. Balčiūno dvylikmetis sūnus. Programą stebėjo dešimties tūkstančių minia.

Cicero šokėjų nuosirdžiai globojo p. Balčiūnienė, kuri vadovavo lietuvių paviljonui. Paviljone vaikučius pavaišino šiltais bulviniais blynais, kukuliais ir kitokiais lietuviškais valgiais. Visi šokėjai gavo tarptautinio Instituto medaliukus, o p. Balčiūnienė lietuviukams dar padovanojo po metalinį ženklelį su įrašu: "Help Lithuania be free".

Su šokėjais į festivalį vyko mokyt. S. Palionienė ir būrelis mamių bei tėvelių: Bichnevičienė, Norkienė, Pranskevičienė, Rūbienė, dr. Sakalienė, Tamošiūnienė, Tamevičiūtė, Karaliūnaitė, mokyt. Dubauskienė ir kt. Visi grįžo pilni gražių įspūdžių, o mažieji programos dalyviai itin laimingi. Br.

Reikia siųsti Medicare sąskaitas

Visi žmonės, kurie gydėsi pagal Medicare įstatymą ir veikiantis nuostatus, privalo iki šių metų gruodžio 31 dienos pasiųsti Medicare centrą savo sąskaitas.

Daugelis gydėsi, padarė išlaidų, bet negavo pinigų. Todėl visi, kurie nuo 1974 metų rugsėjo pradžios iki šios dienos dar nepajėgė sutvarkyti savo sąskaitų, privalo tai padaryti iki 1975 metų paskutinės dienos. Jeigu praleis ši terminą, tai pinigų iš Medicare iš viso nebegaus.

Sąskaitas reikia siųsti kartu su paruošta blanka — Request for Payment. Kas klausimų nesupranta ir negali jų tinkamai paruošti, tai A. Cepulis (tel. LA 3-1387) gali padėti užpildyti blanką.

Kas nepasius sąskaitų, tai tas iš viso pinigų iš Medicare negaus, net ir tuo atveju, kad jis gydytojui užmokėjo. Če.

UŽ AUTO PAVILKIMĄ TEKS MOKETI \$47.50

Chicago miesto tarybos potvarkiu, už nelegalų automobilio pastatymą ir pavilkimą teks sumokėti \$47.50. Igi šiol už automobilio pavilkimą buvo mokama po \$42.

Be to, nelegaliai savo auto pastates asmuo turi mokėti \$20 nubaudo. Už patalą ir priežiūrą pavilkto automobilio savininkas turės mokėti nuo \$2 iki \$2.50 kasdien iki atsiėmimo. Iš to "paptarnavimo" miestas tikisi gauti \$170,000 ir už pavilkto automobilio laikymą vienoje iš septynių miesto škiurų aikščių tikisi gauti ekstra \$100,000 pajamų.

SEN. PERCY PRANAŠAUJA

Sen. Percy, kuris remia prez. Fordą, sako, jei Fordas nori laimėti prezidentinius rinkimus, turi nugalėti buvusį Kalifornijos gubernatorių R. Reaganą Illinoisaus pirminiųose rinkimuose. Respublikonai turi vos 21% iš visų turinčių teisę balsuoti krašto piliečių, todėl svarbu, kad būtų pritraukti demokratai ir nepriklausomi balsuotojai. Pasak Percy, Reagano kandidatūra į prezidentus, jei ji būtų parinkta, nuvestų respublikonų partiją į 1976 m. nelaimę.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Naujienuoms reikalingas
SPAUSTUVĖS DARBININKAS
Nuolatinis darbas, geras atlyginimas.
Prašome telefonuoti pasitarimui
HA 1-6100

IESKOMA ATPIRKĖJŲ

Buvę aukšti JAV pareigūnai, kaip gynybos sekr. Clark Clifford ir kiti senato komiteto apklausinėjime tvirtina, kad išgarsinta CIA veikla faktinai pažeidžia JAV garbę ir gabumus.

Kraštui primetama atsakomybė už kiekvienos pasaulio esančios valstybės vidaus įvykius, negalavimus. Kiti, kaip buvęs CIA svarbus asmuo, sako, kad CIA veikla yra reikalinga. CIA negalima panaikinti. Jos tik nepažeidžiamoji slapta veikla turi būti kontroliuojama priežiūros komiteto, esančio kongreso žinioje.

TRUMPAI

— Ponia A. Balčkaitis iš Argo apylinkės tarp kita ko taip rašo: "Neseniai grįžau iš ligoninės ir dabar skubu atsilyginti už Naujienas. Kurie jų neskaito, tiems yra daug sunkiau gyventi, nes praeina daug laiko, kol sužino tikrą teisybę, keldami visokių ginčus ir nesantaiką. Linkiu linksmų šv. Kalėdų ir daug laimės sekanciais metais". Naujienų vadovybė dėkinga už laišką ir 9 dol. dovaną spaudos paramai.

— V. Karpuska, žinomas šachmatininkas iš Marquette Parko apylinkės, lankėsi Naujienose ir jas parėmė 5 dol. kalėdine dovanėle. Jis yra išrinktas Chicago lietuvių šachmatininkų klubo pirmininku. Gruodžio 4 d. klubas žaidė draugišką rungtynę su Hammond šachmatininkais ir laimėjo 5½ : 4 rezultatu. Po vienos tašką lietuviams laimėjo Zujus, Šalkauskas, Fabijonas, Litvinas ir Karpuska. o Jankstas laimėjo 1½ taško.

— Kazimieras Čiurinskas, St. John, Ind., Lake Apskr. Lietuvių Medžiotojų — Meškeriojų klubo pirmininkas, spaudos rėmėjas ir bendradarbis, pasveikino visus naujieniečius artėjančių Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Naujienų vadovybė dėkoja už sveikinimus ir už 24 dol. dovaną.

— Detroito Žiburio lietuoniškos mokyklos vadovybė bei Tėvų komitetas, po sėkmingo parengimo, padėkos už propagą ženkla, paskyrė Naujienų paramai 10 dol. ir juos atsiuntė per mūsų atstovą A. Suksauską. Naujienos dėkoja ir pasikeitimas dovanomis.

— Illinois stipendijų komisija konkurso būdu atrinko geriausius valstijos mokinius. Atrinktųjų 380 tarpe yra Dalia Bilaišytė, Leona Bradūnaitė, Vida Brizgytė, Catherine Dumbarytė, Luanne Lempa, Marija Miniekaitė, Monika Overlingaitė, Natalija Shadis, Petras Aglinskis, Vainis Aleksa, Nicholas Balaskas, Jeff Grybas, Peter Kouchis, Marius Naris, Edvardas Mikalūnas, Rodney Orenas, Michael Pieža, Mikas Stankus, Mark Tryonis, Rimas Viktoras ir Domininkas Yocius.

— Kristina Sinickaitė iš Maria aukšt. mokyklos parinkta vienai iš pagrindinių rolių "Cinderella" vaidinimuose Beverly Art Center teatre. Pastatymuose dalyvavo 14 artistų iš pietvakarių apylinkės įvairių mokyklų. Tarpe artistų yra ir trvlikmetis Robertas Sinickas iš Marquette mokyklos.

Alabama gub. George Wallace.
Jis bus ar nebus trečios partijos kandidatas, jei jis prakis demokratų nominavimą?

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikia

YOUNG ADULT TO LIVE IN with Professor's family — to care for 2 children and life housekeeping.
Wilmette, Tel. 251-5044.

linki geriausio pasisekimo svarbiose švietimo ir lietuvių išlaikymo darbuose.

— Petras Mockaitis, nuolatinis Naujienų rėmėjas iš Bridgeport apylinkės, lankėsi administracijoje ir, linkėdamas linksmų švenčių bei laimingų Naujųjų Metų, įteikė 4 dol. laikraščio paramai. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Prateidami prenumeratas taip pat po 4 dol. atsiuntė: Adolfas Rimkus iš Royal Oak, Mich., Motiejus Stonis iš Lawrence, Mass., ir Martynas Nežinskas iš Brooklyn, N. Y. Naujienų vadovybė dėkoja visiems rėmėjams už aukas, o naujiems skaitytojams už dėmesį. Taip pat dėkoja tiems asmenims, kurie supažindina savo artimuosius su Naujienomis ir padaro teigiamos įtakos.

— Southwest Kolegija, 7500 So. Pulaski Rd., pradės pavasario semestrą sausio 12 d. Kolegijos prez. Virginia D. Keehan prašo pranešti, kad beveik tuo pat laiku prasidės suaugusiems vakariniai kursai, į kuriuos kviečiami registruotis neriboto amžiaus asmenys. Informaciją teikia ir registruoja kolegijos raštinė. Tel. 735-3000.

— Marijos aukšt. mokyklos Motinų klubas ruošia tradicinę Kalėdų programą šį trečiadienį mokyklos kavinėje. Kalėdų eglutė bus dekoruota tradiciniais ornamentais ir piniginių dovanų vokais dėl mokyklos išlaikymo.

— Amerikos Legiono Don Varnas posto Moterų vienetas ruošia tradicinį Kalėdų pobūvį trečiadienį 7:30 val. vak. posto patalpose. Bus sudėtinės vaisės ir pasikeitimas dovanomis.

— Illinois stipendijų komisija konkurso būdu atrinko geriausius valstijos mokinius. Atrinktųjų 380 tarpe yra Dalia Bilaišytė, Leona Bradūnaitė, Vida Brizgytė, Catherine Dumbarytė, Luanne Lempa, Marija Miniekaitė, Monika Overlingaitė, Natalija Shadis, Petras Aglinskis, Vainis Aleksa, Nicholas Balaskas, Jeff Grybas, Peter Kouchis, Marius Naris, Edvardas Mikalūnas, Rodney Orenas, Michael Pieža, Mikas Stankus, Mark Tryonis, Rimas Viktoras ir Domininkas Yocius.

— Kristina Sinickaitė iš Maria aukšt. mokyklos parinkta vienai iš pagrindinių rolių "Cinderella" vaidinimuose Beverly Art Center teatre. Pastatymuose dalyvavo 14 artistų iš pietvakarių apylinkės įvairių mokyklų. Tarpe artistų yra ir trvlikmetis Robertas Sinickas iš Marquette mokyklos.

— Ramunės kepsniai šventėms. Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, Ramunės deklatus krautuvės savininkai, 2547 West 69-toj gatvė, telef. 925-4354, jau pasirošę Kūčių ir šv. Kalėdų stalui aprūpinti gerbiamus klientus visais jų pageidaujama valgiais. Pasirinkimas labai įvairus. Su užsakytais prašome nesivėluoti.

Čia pat veikia gausus valgių restoranas, atdaras kasdien. Nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. Pirmadieniais uždaryta. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAJIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA. 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1.100 i mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Audronė Arštikytė iš Cicero apylinkės, prieš du metus baigusi psichologijos mokslus Illinois universitete, šį rudenį baigė viešojo sveikatingumo studijas magistro laipsniu. Jau nuo akademikė dalyvauja bendrinėse ir lietuvių jaunimo organizacijose, priklauso akademikų skaičių draugovei.

— Barbora Malinauskienė iš Marquette Parko apylinkės atšventė savo gimtadienį su ta proga atsilankiusiais sūnum Algiu ir jo žmona, dukra Ramute su vyru, taip pat su anūkais. Mielų lankytojų tarpe buvo Sofija ir Vytautas Ripskiai ir kiti kaimynai.

— Kalėdų, Naujųjų Metų, šeimoms ar asmeniškių švenčių ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčių sakyti jausmus. Jų neišreikšti atvirutė, laiškas ar blizgantis daiktas. Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakymai rašyti: Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti telefonu 421-6100. (Pr).

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

per vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIIENAS

MUMS GERAI KARTU
BANGALO GRAŽUOLIS. Švarus mūras, dideli kambariai, 2 auto garažas. Marquette Parko centre. \$22,900.

6 KAMBARIŲ 12 M. MODERNUS MŪRAS. Ireniga virtuvė ir kambarys beismante. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patonomais. Pušų medžio parketas. \$32,000.

9 BUTŲ 19 M MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpelai. Irenigas beismantas. Per mėnesį gautas butas. Arti parko. \$35,700.

8 RUTU MŪRAS naujas gazu šildymas nauja elektra alumin. langai. \$15,000 metiniu pajamų. Arti mūsu. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

4625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

RUD'S REAL ESTATE

PIRKIT — PARDUOSIT —

IVAIROS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE. CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TH IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išsklaidimai, pilnoms pilietybės prašymams ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menus visu rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolski

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

glve... so more will live

HEART FUND

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef. REpublic 7-1941